

La Veu de Catalunya

5 cent.

ANY 1.º NÚM. 110

BARCELONA: DIVENDRES 21 DE ABRIL DE 1899

EDICIÓ DEL VESPRE

DIARI CATALÀ D'AVISOS, NOTICIES Y ANUNCIS
Redacció y Administració: Rambla de las Flors, 25.—Teléfono 152.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
BARCELONA (Edició del vespre): 1 pes. al mes.
ESPANYA: 4 ptes. trimestres.
Paquet de VINTICINCH NÚMEROS: 70 cèntims.
Anuncia, esqueses, remites y reclams, a preus convencionals. Per l'edició del vespre s'admeten
anuncia mortuorials fins a las sis de la tarde. Per l'edició del matí, fins a las dues de la matí.

Anuncis del dia

Sant Anselm, bisbe y doctor

Santa de demà: Santa Sotera y Cayo, pp. mrs.
Quaranta hores: Comensan a la iglesia de las Arrepentidas.—S'expone a las sis del matí y se
reserva a dos quarts de vuyt de la tarde.—Demà començan a la mateixa iglesia.
Cort de Maria: Fa la visita a Nostre Senyora al peu de la Creu, a la Catedral, privilegiada.
La Missa d'avuy: Es de Sant Anselm, b. c. y d.

Observatori meteorològic de la Universitat.—D.º E. Lozano.— 21 abril

Hores d'observació: 9 matí; 5 de la tarde.—Barómetro a 0 y al nivell del mar: 760.94;
762.10.—Temperatura: Màxima: 23.8 sol; 19.5 ombra. Mínima: 14.4; 8.8 ombra.—Termómetro
tipo: 17.4; 18.0.—Fija en 24 hores: 0.00.—Aigua evaporada en 24 hores: 8.95; 0.00.—Graus d'hu-
midat: 76.2; 78.0.—Vents: Direcció: NO; Velocitat per 1º: 2.0; 0.0.—Estat del cel: Nubolós; Des-
pejats. Nivells: Classe: Om. Carítat: 0.00.—Observacions particulars:
Sortida del Sol, 5 h. 18 m.—Posta, 8 h. 43 m.—Lluna plena: Sortida, 1 h. 30 s.—Posta, 2 h. 43 m.



LA SENYORA

DONYA CARME MONTER de MILÀ de LA ROCA DE JORDANA

Morí la matinada del 15 del corrent

(Q. E. P. D.)

Son espós D. Ramon Jordana y Rovira, cosins, cosins polítics y demés parents, al recordar a sos
amichs y coneguts tan sensible com irremediable pèrdua, los hi suplican que no la olvidin en sas oracions y se
servixin assistir al funeral que en sufragi de l'ànima de la difunta se celebrará demà, dissapte, a las deu del
matí, a l'iglesia parroquial de Santa Anna.

Las missas després del ofici y desseguit la del perdó

No's convida particularment.

Lo dol se despedeix a l'iglesia.

L'Emm. Sr. Cardenal Casañas, Bisbe de la Seu d'Urgell y los Excms. é lms. Srs. Arquebisbe de Tarragona y bisbe de Vich,
concedeixen respectivament 10, 50 y 40 dias d'indulgències a sos diocessans per cada cop que resin lo Pare Nostre,
mises que oixin, Sagrada Comunió que aplicuin y també per qualsevol altre acte de pietat é caritat cristiana que
exercixin en sufragi de l'ànima de la difunta.



DON JOSEPH VEIRET Y FONT

morí lo dia 10 del corrent

havent rebut los Sants Sagraments y la Benedicció Apostòlica

(Q. D. G. G.)

Sos fills donya Joana Ana Veiret y don Frederich Oriol, fill polítich don Manel Cuadras, nets, germans don
Joan y D.º Rosa, germanas polítichs, oncles y tias, nebots y cosins (presents y ausents), albaceas testamentaris
don Anselm Coma y don Jaume Pila, y las rahons socials Veiret, Font y Oriol, y Oliveras (Societat
en Comandita) y Joseph Creus (Societat en Comandita), pregan a sos amichs y coneguts lo tinguin present en
sas oracions, convidantlos a l'Ofici y missas que se celebraran demà dissapte, 22 del corrent, a la parroquia de
la Mare de Deu de Bethlem.—Missas d'ofertori de 10 a 12.

Per respecte a la Santetat del temple lo dol se dona per despedí

No s'invita particularment.

Han concedit indulgències: 100 dias l'Excm. é lms. senyor Nunci de Sa Santetat; 100 Sa. Altesa Excm. Cardenal Bisbe
d'Urgell; 50 l'Excm. é lms. senyor Arquebisbe de Tarragona, y 40 los Excms. é lms. senyors Bisbes de Lleida,
Girona, Vich, Tortosa, Solsona y Mallorca.



DON FRANCISCO MARXUACH y Cruixent

Morí'l dia 21 d'abril de 1898

(A. G. S.)

Sa viuda Elvira Solo, fills, Santiago, Francisco, de la Companyia
de Jesús (ausent) y Joseph, filla política Ferranda Doncos, net, germà
(ausent), germanes y germanas polítichs (presents y ausents), tias, ne-
bets, cosins, y demés parents, pregan a sos amichs y coneguts que l'en-
comanin a Deu, y ls fan assaber que demà, dissapte, dia 22, de deu a
dotze, se celebraran missas pel sufragi de la seva ànima en la iglesia de
la Casa Provincial de Caritat.

Lo dol no's despedeix.

No's passen esqueses.



D. Joan Muntañola y Portabella

MORÍ'L DIA 8 DEL CORRENT

havent rebut los Sants Sagraments

(E. P. D.)

Sa esposa D.ª Maria Píera y Batllori, fillas D.ª Maria de las Mer-
cés y Maria de la Bonanova, pare polítich D. Salvador Píera y Batell,
germà D. Pere, germanes y germanas polítichs, nebets, nebets polítichs,
cosins y demés parents al recordar a sos amichs y coneguts tant sensible
pèrdua, los pregan encomanin a Deu l'ànima del difunt y se serviescan
acudir als funerals que en sufragi de la mateixa tindran lloch demà,
dissapte, dia 22, a las deu del dematí, en la esglesia de San Francisco
de Paula.

Las missas després del ofici y desseguit la del perdó

Lo dol se despedeix a l'esglesia.

No's convida particularment.

J. MARSANS ROF. --- Valors y cupóns

Rambla de Canaletas, 2

Vins purs de taula de la casa successor de F. Gil

De venda en los principals establiment y en la sucursal de la Casa

Riera del Pi, número 12, magatzém • Desde 35 céntims. ampolla de litre

Als arquitectes y mestres d'obras

L'establiment més barato que s'ha vist en RAJOLAS DE VALENCIA y demés
materials pera la construcció d'obras, es al carrer ARIBAU, NÚM. 63, (esquerra del
Ensanche).—Joseph Coral, Barcelona.

CONSTRUCCIONS SISTEMA "MONIER,"

DE CIMENT Y FERRO

CLAUDI DURÁN

(Societat en comandita)

RONDA SANT ANTONI, 9

Teléfono en la despaig, número 1565

y en los talleres, número 3003

Aquestas construccions que per sa duració, lleugeresa é impermeabilitat no tenen
rival, se recomanen, molt especialment al senyors propietaris, arquitectes y construc-
tores, pera substituir als dipòsits de zinc, plom é ferro en sas diverses apli-
cacions, pera ls usos domèstics é industrials, emendats ab éxit cada dia superior en
la instalació dels anomenats PONS MONIER, que fan innecessaris los dipòsits de ma-
terias fecals, en benefici de l'higiene y de l'economia.

Constitueix una especialitat de la casa, la construcció de safreigs transportables,
banyeras, aygüeras, serpentins, etc., molt econòmichs y forts.

L'enterro del Cid

La primera condició pera emprendre
una esmena veritable, es conèixer los
defectes propis, donar-se compte exacte
dels errors en que s'ha caygut y dels
vicijs ab que s'ha envilit. Dissimularsels
é si mateix es un suïcidi.

Espanya, després de la desfeta últi-
ma, darrera de una serie que desde sùl-
gles no ha estat may interrompuda, tra-
ta de tot lo mon ahont fins ara havia do-
minat, reclosa novament en las modes-
tas parets de sa antiga casa parial, al
trobarse sola ab sí mateixa, devia fer
examen y confessió general de totas sas
culpas, seguint y desseguint lo llargui-
ssim rosari de sas disbauxas, investi-
gant las causas de sos desastres, pen-
sant en las arrels de son caràcter pera
cercarhi ls defectes que l'han duta a la
ruina.

Pero no es pas aixó lo que s'ha fet.
No se l'ha volgut destruir la llegenda y
se califian ja de leyenda negra las ve-
ritats qu'explican lo desastre.

Las tentativas de sinceritat han sigut
ofegadas pel chauvinisme dels imbecils
y pel incommensurable orgull de rassa
dels que no ho son, y a horas d'ara, ni
s'ha enterrat al Cid, ni s'ha tançat a
don Quijote. L'héroic mitj cristià, mitj
mor, terror de las planuras de Castella
y las horts de Valencia, al millor dia
brindará altre cop la famosa espasa:
contra l'infel marroquí; deixarà de son

pas estela de crueltats, ab las quals bro-
darán després una llegenda d'hérois-
mes; dominará Saragossa y conquistará
Valencia, però més tart, per treuren als
moros caldrá que hi torni lo nostre rey
en Jaume ab l'estol de catalans y arago-
nesos.

Y tornarà a sortir Don Quijote per
las estepas de la Manxa, en busca de
aventuras; tornarà a descapellar her-
mosos discursos y rebre copiosas palli-
ssas, tot embestint fantasmas y defen-
sos follias.

Lo simpàtic aragonés que volia en-
terrar al Cid, lo eminent escriptor en
Joan Costa, no ha sapigut ligar a
Don Quijote, y ha rodat també pels
campos d'Aragó sembrant hermosas
paraules, y ab lo cap ple de fantasias
ha embestit als molins de vent, y es
clar ha rodolat per terra.

Tan de bo que en la caygada hi trobi
la salut. En lloch de anarsen teoriant
y montant castells en l'ayre, escolti lo
cor de sa terra, l'ànima d'aquells Aragó
que l'ha vist naixer, d'aquells Aragó
que sigles arrera pera creixer sabé tro-
bar lo camí de Catalunya. Giris també
avuy cap a Catalunya y veurá com s'ha
fet pera enterrar al Cid; y llavors vin-
drá a ajudar-nehi.

Pera lograrho, será precis lo concurs
de totas las regions sanas d'Espanya, y
encara aixís difícilment podrà sortir-se'n.
Uns apretan la llosa de la tomba per
un cantó y son molts a alisapremarla per
l'altre.

La nacionalitat catalana no deixarà

may de treballar pera conseguirho. Que
s'hi posin també las regions espanyolas
cansadas de la andante espanyola eria y
un dia é altre será nostra la victòria.

Notas polítichs

¡Pobrets!

Lo corresponsal de La Vanguardia
a Vich s'ha adonat d'una suposada se-
ñal d'Oristà, contra l'elecció del se-
nyor Abadal, però li han passat per alt
las motivadas per las enormitats a que
nos tenen acostumats los planistas.

Als patrocínats del Gran Elector los
hi fan injusticias, coaccions... que sé jo.
¡Pobrets! ¡a ells tan ignoscentes, tant
candidament legals y tant respectuosos
ab la sinceritat del sufragi! ¡a ells que
fa vint anys que veulan per la imacu-
lada puresa dels electons!

¡Ah, grandíssims dolents! ¡A aquest
angelet de Deu de don Manel, aquestas
cosas!

¡Dolents, mes que dolents!

Despedida

Estém de dol. L'últim filòsof krau-
sista, lo centralista desaforat, l'enemich
de la autonomia de Catalunya, lo dipu-
tat encasillat y cuetero, lo representant
dels segregacionistas y caciquillos de
las aforas de Barcelona, lo senyor Sal-
merón, ja no's representa a nosaltres
ni a ningú.

Que Deu lo guíhi y l'angel bó y no tor-

ni per aquestas terras a armar rahons.
Encara que ell siga cosmopolita, bo
deu haver nascut en algun recó de mon.
Donchs un altre vegada que'l fassin
diputats los seus y nos deixi a nosaltres
en pau.

Per ara y tant, bon vent.
—La del humo, com ells diuhon.

Epílech

La impressió que va causarme, la pri-
mera volta que vaig véurel, des que
havia caygut malalt, no s'esborrará
may més de mon cervell.

La enxeixada porta va obrirse y des-
prés de recorre un gran pati ple de
sers, que semblavan inofensius y paci-
fichs, passejant los uns, cantant baix-
boixet los altres, ensopits los més y
morts en vida tots, varem endinzarnos
en un llarch corredor humit y fosch,
al fi del qual ens deturarem devant de
la celda número 45.

—Ois Lluís; mira qui t'he de veure,
va dirli son cosí Felip; ¿el coneixes?

Jo vaig donar un pas ençera. Aquell
home sentat demunt d'un modest llit de
fusta pintada de color de xocolata, en
una cambra esquifida, neta d'objectes,
que rebia escassa llum per una finestra
crebada de feixuchs barrots, y vigilet
continuantment per un mercenari; aquell
home, repetixo, era en Lluís, mon
amich del cor, mon company de sem-
pre, lo confident mes fidel que he tingut

en ma vida, lo jove alegrey y viu, de
barba rossa, cabell riuxolat y esguart
intelligent. Casi'm resistia é creurelo:
em semblava un somni, una pesadilla.

Completament afeïtat y rapat de
cap, begut de carns, mirada imbecil,
boca oberta, llavis cayguts y enfartegat
de parla, ¡quin mal que'm feu al cor!

—¿Que no'l coneixes? repetia son
cosí.

—No sé qui es, va respondre, ab una
veu que gela la sanch en mas venes.

Jo me'l contemplava ab fonda tristesa
y un mat de recorts y reflexions se
agomolá en ma pensa.

—Soch l'Andreu, veig respondre-li
tremolós, ¿no t'as recordas? ton amich,
l'Andreu Rissech; em coneixes Lluís,
¿m'as bé?

Y ab sas ossosas mans, va agafar las
mevas y fit a fit mirantme, com si per
sa morta rahó volgués arrelarhi alguna
imatge estimada, va respondre'm des-
prés de una pausa, seguida de molts
altres:

—L'Andreu... ton amich... l'Andreu
Rissech... no sé qui es... no l'he
vist may... y pesanté a riure, ab
rialla que feya plorar d'angunia, afuix-
tà sas mans y decantant lo cap ençera,
deixá ésser demunt de son coixí, mor-
moltant enfartegat com sempre:—l'An-
dreu... l'Andreu Rissech... no sé de
que'm parlan... ja... ja... ja...

Ab lo cor destrossat y acumulantse
de molts ulls un dol de llágrimas, aban-
doné la celda.

nava aquell casal, cementiri dels vius,
é inspirat pel egoisme, veig ferme la
promesa de trigar molt temps a tornarli
a veure. ¡Qui'm havia de dir que avans
de vuyt dias lo veuria per última ve-
gada!

Un matí a primera hora, trucan ner-
viosament a casa. Era en Felip. Estava
transmutat y pantejava de cansament.

—¿Què hi ha de nou?

—¿Què'n Lluís está molt mal. S'acaba.

—¿Què dius corremhi.

Y en un tancar y obrir d'ulls, veig
vestirme y escales avall y carrers enllà.
Pel camí va explicantme que en Lluís
havia tingut un atsch cerebral, produ-
hintestinal després una parálisis y que a
la nit passada, al cedir, aparentment,
la gravetat de la malaltia va recobrar la
rahó perduda, recordant molts detalls y
episodis d'anyes ençera y demanant ab
gran insistència al Andreu. Mes a la
matinada s'ha desfigurat d'un modo ter-
rible, y arisan desseguida al doctor
Camps, ens ha indicat que havia entrat
ja, en lo període agònic. Ell, bó coneix
que la mort s'acosta y sens dubte—va
afeïgir son cosí—vol despedirse de tu,
l'amich inseparable de tota sa vida.

La suhor corria per mon front y'm
regalava esquesa avall. Cada paraula
d'en Felip feya avivar mon pas, ja pre-
suros.

Per fi, arribarem a la Santa Casa, y
en un dir Jesús! ja haviam creuat lo
pati. Mos palsos semblavan dos malla y
mon cor saltava desbocat dins de mon
pit. Entrarem a la celda 45.

